DAGSINS MEINING

Kongsjørðin forerast teim fáu?

Val er í nøstum og Fólkafloksurin er eftir øllum at døma í gávuhýri. Landstýrismaðurin í Vinnumálum tykist ikki at hava slept ætlanini um at forera landsjørðina til nakrar fáar. Gamani verður sagt, at jørðin skal seljast til ein prís eftir, hvat jørðin kann bera. Merkir hetta so, at um skuldin í garðinum er størri enn tað, ið jørðin kann bera, so fær viðkomandi ikki bara jørðina, men eisini skuldarsanering? Tað kundi líkst Fólkaflokkinum at uppfinnið eina slíka skipan.

Eisini verður lagt eina við, at tað ikki skal bera til at fremja spekulatión til grundstykkir og annað. Hettar er kanska støðan í dag, men hvussu um 10 ár, 50 ár eitt ættarlið? Er tað nakað sum gongur skjótt, so er tað at menn gloyma, at Pallibø eigur lívið í teimum. Hvør kann garantera fyri at onkur fyrrverandi kongsbóndi ikki stendur og rópar upp um "ejendomsrettens ukrænkelighed" um 20 ár, tá onkur kommuna skal hava pláss til grundstykkir ella onkur ætlar at steðga honum í at selja hagan til ídnaðarendamál ella krevja okurspris fyri at hyggja at forminnunum?

At sethús, fjós, traktorar og onkur træð gerst privat ogn hjá bøndrunum skaðar einki, men at fara og forera dalar og fjøll og enntá heilar oyggjar til nakrar fáar einstaklingar ber ikki til. Fólkaflokkurin er sum kunnugt fyri tey fáu, men her eiga teir meira sosialt tevístu flokkarnir at sláa nevan í borðið. Eingin hevur nakað ímóti at dagføra kongsbóndaskipanina, soleiðis at viðurskiftini hjá bøndrum verða greiðari og betri, men máti skal verða við øllum.

Fólkaflokkurin letst verða liberalur við at gjara út av landsins ognum, soleiðis hevur tað altíð verið, og soleiðis fer eftir øllum at døma altíð at verða. Flokkurin letst verða liberalur, men uppfinnur altíð løgnar millumskipanir, har privatir fáa gagn av tí almenna. Skuldi tað syrgiliga hent, at uppskotið um at forera dalar, fjøll og heilar oyggjar til nakrar fáar feldt undirtøku, so burdi Landstýrið bara farið allan vegin og aktiorera tað burtur til hægstbjóðandi — tað hevði verið liberalur politikkur! Tað er óivað onkur, ið fegin vildi keypt Koltur og aðrar hagar fyri nógvar milliónir — hví skal skattgjaldarin lata sær lynda at fáa minni?

Vónandi traðkar sosiala medvitið hjá Tjóðveldinum, ið framvegis var á lívi á seinasta landsfundi teirra, inn og syrgir fyri, saman við andstøðuni, at ein loysn fæst á málinum, ið ikki inniberar forering av jørð Føroya fólks til nakrar fáar einstaklingar.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Útspilling spillir fólkaræðið

Hegni Hoydal

Politisku leiðararnir í Føroyum og ábyrgdarpersónar fyri almenna orðaskiftið annars, hava eina felags ábyrgd. Tann støðugt vaksandi útspillingin í politiska orðaskiftinum kann ikki góðtakast. Eitt minstamark má vera fyri, hvat verður sett á prent og hvat fólkavaldir politikarar siga alment.

Eitt livligt, beinrakið og hvassorðað orðaskifti er gagnligt fyri fólkaræðið. Serliga eiga politikarar og almennir persónar at tola hvassar viðmerkingar og ikki minst at tola skemt og satiru, sum er persónlig og gongur nær.

Sjálvur haldi eg, at tað er bæði upplýsandi, gagnligt og skemtiligt — ja, eg kann liggja flatur í látri — tá ein vælorðað ella vælskrivað viðmerking fær meg at hugsa, endurskoða og flenna at mær sjálvum og at síggja mína politisku sannføring við eygunum hjá øðrum. Eisini duga nógvir orðsnillingar at vera persónligir á ein bæði stuttligan og skilvísan hátt.

Meira av tí.

Men álvaratos. Geva fólk sær far um, hvat dagliga verður prentað í viðmerkingum í føroyskum bløðum, og hvat fólkavaldir politikarar siga av tingsins røðarapalli?

Tað hevur onki við skemt, politiskt orðasnilldi ella hugflog at gera.

Samanborin við bølmenni

Bara seinastu fáu vikurnar hava trøllvaksin fólk — enntá politisk vald umboð fyri stórar flokkar - skírt politikarar við aðrari sannføring alt frá Hitleri til Pol Pot.

Formaðurin í einum politiskum flokki samanber eina demokratiska løgtingssamtykt um niðurskurð í blokkstuðlinum við "Krystalnáttina".

Aðrir tingmenn hava samanborið ein niðurskurð í blokkstuðlinum við ræðuligu terrorálopini í USA.

Og í sama viðfangi ákæra somu fólk tey, sum tey spilla út, fyri at vilja konfrontasjón. Tey fara enntá so langt sum at leggja onnur undir at hava ákært tey fyri landsvik o.a. — hóast ongin hevur tikið slíkt uppá tunguna. Helst er hetta fyri at rættvísgera sínar egnu útspillingar.

Hetta er ikki bert burtur úr vón og viti í føroyska orðaskiftinum. Tað er ein vanvirðing av øllum teimum, sum veruliga eru rakt av ræðuleikum nú og í heimssøguni.

Orðaskiftið í bløðunum

Lesarabrøvini í bløðunum eru ofta á sama útspillingarstøði — og hvussu skal tað vera, tá fólkavaldir og universitetslektarar ganga undan?

Í einum blaði havi eg sæð eina grein uppaftur-prentaða úr danska blaðnum Weekendavisen, sum letur ein navngivnan føroying leggja undirritaða undir at hava havt samband við politisku skipanirnar eystanfyri jarntjaldið, áðrenn tær fullu, umframt eina røð av útspillingum ímóti eini heilari familju.

Tað tekur ein minutt at kanna og prógva, at alt sum í greinini stendur, er lygn og heilaspuni úr endan í annan — um tað altso var veruleikin mann ynskti at lýsa.

Misnýtsla av skaldskapi

Eitt annað blað hevur latið sama persóni, sum fantaseraði í Weekendavisen, rúmd til at almannakunngera eina sonevnda greining um okkara mæta skald, Heðin Brú.

Tann, sum troystar sær at lesa hetta, fær eftir mínum tykki innlit í ta grovastu politisku misnýtslu av einum skaldi, sum er sædd nakrantíð. Skaldskapurin og lívssøgan hjá Heðini Brú verða misnýtt til at spilla út øll farin, núlivandi og komandi sjálvstýrisfólk í Føroyum og at skammrósa ávísum politiskum flokki og oddamonnum.

Hevði so verið ein skemtiligur broddur í, so kundi einskilt tað. Men tað tykist sum alt verður sagt í ramasta álvara. Ófatiligt, at eitt blað prentar tílíkt, ið helst hóskar betur í eini sjúkrajournal.

Óskyldug fólk fyri skotum

Havi leingi havt ta vón, at skilafólk fóru at tala at og fáa eitt minstamark av skili at galda í orðaskiftinum.

Sjálvur kann eg líva við nógvum og bara rista høvdið at persónligum útspillingum — tað eiga politikarar at tola.

Men eg vil ikki tigandi góðtaka, at bæði floksfelagar og øll farin og núlivandi tjóðveldisfólk skulu dragast við í óhumskuna, tá lagt verður eftir mínum persóni. At tey skulu fáa slíkt ommanyvir seg, bert tí tey stuðla einum frælsum Føroyum og vilja hava fólkaræði at galda í Føroyum.

Hvat er tað fyri eitt samfelag, har tað skal elva til útspilling at virka fyri, at fólkaræðið verður framt, so Føroya fólk fær allan avgerðarrætt og rættin til sítt egna land?

Ein áheitan á politiskar flokkar og pressu

Hugsið tykkum, um slíkar útspillingar vóru gjørdar í okkara grannalondum. Um Jens Stoltenberg hevði kallað Kjeld Magna Bondevik fyri Hitler ella Pol Pot? Ella um Anders Fogh Rasmussen hevði samanborið eina demokratiska fólkatingsavgerð við Krystallnáttina!

Í Føroyum er langt síðani farið langt út um mark. Tí vil eg hervið alment heita á formenninar í politisku flokkunum og annars øll, sum hava ábyrgd fyri almennum orðaskifti um at seta mørk og siga sína hugsan um hesi viðurskifti.

Í Tjóðveldisflokkinum hava vit fleiri ferðir viðgjørt málburð og politiska framferð hjá okkum sjálvum, og politikarar hava sjálvir tikið avleiðingar av hesum. Fjølmiðlarnir hava eisini gjørt nógv burturúr ymsum hendingum - hóast tað ikki hevur verið í nær nánd av tí, ið verður sagt og sett á prent frá øðrum politikarum og flokkum dagliga.

Valstríðið er longu byrjað — við yvirbjóðing á so mongum økjum. Tað verður ikki tespiligt, um eisini verður yvirbjóðað við útspillingum.

Lat okkum eggja til at hvessa vitið — ikki til at skerpa óvitið.

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Blaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
Tíðindaleiðari:
Jústinus Eidesgaard
Marknaðardeild:
Jonhard Hammer
Finnbjørg Nattestad
Anja Weihe
Blaðfólk:
Áki Bertholdsen
Eyðun Klakstein
Edvard Joensen
Turið Kjølbro
Stefan í Skorini
Heri á Rógvi

Ítróttur:
Jákup Mark
Myndamenn:
Jens Kristian Vang
Álvur Haraldsen
Sosialurin í Norðoyggjum:
Postmoga 231
Niðsoyar Pálsgøta 1
700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post:
Uppseting/prent:
Uppseting: Hestprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 311820, Fax 314720
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14[00]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Stórar lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán. kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Stórar lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

VIÐMERKINGAR

Uppskot um at víðka um svimjimøguleikan hjá Havnaborgarum

Elin Lindenskov
býráðslimur

Eg skjóti upp, at kanna møguleikar, fyri síðani at taka støðu til, hvussu vit víðka um svimjimøguleikarnar í Havn.

Alt. 1. Býráðið ognar sær ÍSF húsið og byggir eitt "Vatnland" uppi svimjihøllina tann vegin, og møguliga byggja ein 50 m. langan kappingarhyl uppi verandi høll, umpláss er fyri tí.

Alt. 2. Byggja eina svimjihøll, við "vatnlandi" og kappsvimjingarhyli, afturat.

Alt. 3. Kanna um aðrir møguleikar eru fyri at víðka um svimjingina í Kommunni.

Svimjing er fyri allar borgarar

Svimjing er einasta ítróttartilboð, sum allir borgarar í kommununi kunna njóta, uttan mun til aldur ella førleika. Svimjihøllin er einasta ítróttartilboð, sum ikki krevur limaskap í felag, ella krevur at ein møtir til ásettar tíðir. Eitt sera gott og heilsumennandi tilboð, til hvønn tann einasta borgara í kommununi.

Svimjihøllin 20 ár

Komandi ár verður Svimjihøllin í Havn 20 ár. Høllin avloysti, fyri 20 árum síðani, Svimjihylin í Gundadali, sum tá var 23 ára gamal. Tann hylurin var úti og kundi tí bert brúkast summarhálvuna. Svimjihøllin var eitt stórt framstig, eitt sera gott tilboð til allar borgarnar í kommununi.

Fólkatalið

Í 1982 búðu umleið 13.000 fólk í Kommununi. Í dag eru vit upp ímóti 18.000 fólk í Kommununi (Kollafjørður íroknaður), eini 5000 fleiri enn tá ið høllin bleiv bygd. Við verandi gongd kann roknast við at í 2007 búgva yvir 20.000 fólk í kommununi.

Svimjihøllin nógv brúkt

Svimjihøllin verður vitjað umleið 150.000 ferðir árlig. Svarandi til, at hvør borgari í kommununi svimur í miðal 15 ferðir um árið. At hvør borgari svimur í miðala 15 ferðir árliga er sera nógv samanborið við eitt nú Danmark. Har verður sagt, at ein svimjihøll er væl vitjað, um miðal vitjanin er 6 - 8 ferðir um árið, fyri hvønn borgara. Hetta sigur eisini nakað um, hvussu stórt trýstið er á høllina!

Svimjihøllin brúkt til nógv endamál

Svimjihøllin í Havn verður nógv brúkt, hon skal hýsa almenninginum, barnagørðunum, fólkaskúlunum, øðrum skúlum í býnum, svimjifelagnum og ísb. Higartil hevur tað borið til at hýsa øllum, men nú er um at verða ov trongt.

Trýstið á høllina økist gerst ov stórt

At høllin gerst alt meira tronglig, síggja vit við at hyggja eftir talinum av vitjandi, sum er vaksandi allatíðina. Í 1994 svumu 116.072 fólk afturímóti 127.906 fólkum í 2000 í almennari svimjitíð t.v.s. her eru skúlar, barnagarðar og svimjifeløgini ikki tald við.

Til og við 31.08 í ár hava 91.424 fólk vitjað høllina. Við at framrokna vitjanirnar í ár, koma vit uppá eitt vitjunartal á 137.136 ella meira enn 10.000 fleiri vitjanir enn undanfarna ár. Sjálvsagt skal hetta tal takast við fyrivarni, men hóast tað, so sæst at vitjunartalið í høllini er støðugt vaksandi

Vitjanartalið veksur til tað dupulta

Veksur talið av vitjandi líka nógv næstu 6 árini sum í ár, verður talið í 2007 umleið 200.000 vitjanir. Eingi hagtøl eru fyri vitjandi í 1982, men um vit meta út frá omanfyristandandi tølum, so hevur vitjanartalið ligið nakað undir 100.000 í 1982. Hetta merkir, at vitjanartalið er vaksið við meira enn tí dupulta í 2007 í mun til 1982, tá henda svimjihøllin var bygd.

Góð starvsfólk hava nógv at takka

Hóast svimjihøllin er tronglig, er høllin í sera góðum standi, takkað verið starvsfólkum og leiðarunum í høllini. Høllin er í so góðum standi, at hon, sum hon er, kann brúkast í nógv ár afturat.

Onnur ítróttartilboð

Seinastu árini hevur Kommunan víðkað um onnur ítróttartilboð. Tórsvøllur er bygdur, Ítróttarhøllin í Hoyvík er undir bygging, Kollafjørður fær eftir ætlan sína høll og peningur er avsettur til eina rennibreyt. Hetta eru øll góð tiltøk, sum hava verið røtt at gera, men nú er tíðin komin til svimjingina.

25 ára føðingardagsgáva

Mitt uppskot er tí, at næsta stigi fyri ítróttina verður at víðka um svimjimøguleikarnar, soleiðis at bæði almenningurin, skúlar, barnagarðar og svimjifeløgini fáa góðar umstøður at svimja í. Eg skjóti tí upp, at vit á 25 ára degnum hjá Svimjihøllini í 2007, kunna bjóða øllum borgarunum í kommununi, betri umstøður at svimja í.

Last-kassavognar

Volvo FL 7 v/ lift, árg. 5/93
VW LT35 v/ lift, árg. 7/91
til sølu.

Sp/f KG-TRADING
Víkavegur 111
700 Klaksvík
Tlf. 222774

Søkt verður eftir

Fyristøðufólki m/k

skjótast tilber til Sp/f Skótabúðina.

Starvið er hálvtíðarstarv, seinnapart. Kunnleiki innan teldu krevst.

Skrivlig umsókn skal sendast til

Skótabúðin
Box 1080
110 Tórshavn

Skótabúðin er eitt smápartafelag, sum selir skótaútgerð og aðra útgerð til frítíðarvirksemi.

Fýra føroyingar siga frá um útbúgving teirra í útlondum

TÍÐINDASKRIV

Altjóða Skrivstovan kunnar um fíggjarligan stuðul og praktisk viðurskifti.

Týsdagin 9. oktober 2001, kl 20:00 í studentaskúlanum í Hoydølum skipa ASK og LFÚ-ráðgevingin fyri einum kunnandi fundi um møguleikarnar fyri framhaldslestri uttanfyri Danmark. Øll frá miðnámsútbúgvingunum og onnur áhugaði eru vælkomin.

Fýra føroyingar, sum allir hava tikið heila ella avgerandi part av útbúgving síni í útlondum, eru við og siga frá

1. um teirra tankar og ætlan við at útbúgva seg í ávikavist Noregi, Bretlandi og Mexico
2. um góð og trupul viðurskifti undir útbúgvingartíðini av fakligum og meira sosialum slag
3. um starvsroyndir teirra, eftir at tey eru heim komin
4. um, hvat tey halda kann gerast fyri at fáa fleiri til at taka hægri útbúgving í útlondum

Eftir at tey fýra hava sagt frá útbúgving og "yrkisleið" teirra, verður orðaskifti og møguleiki at seta spurningar

Aftaná sigur leiðarin á Altjóða Skrivstovuni, Holger Arnbjerg, frá møguleikunum at lesa partvísan ella heilan framhaldslestur uttan fyri Danmark í dag. Tað verður um fíggjarviðurskifti, umsóknarviðurskifti og aðrar praktiskir upplýsingar tí viðvíkjandi.

Tey fýra, sum eru við, eru:

A) Maria A. J. Heradóttir, 39 ár, adjunktur í Studentaskúlanum í Hoydølum.

Maria bleiv studentur í 1981 og var í starvi nøkur ár í Bretlandi, áðrenn hon fór at lesa BA á Oxford Brookes University við enskum og týskum sum fak. Hon tók Masterprógv á Hull University í 1996. Hon hevur arbeitt á Føroya Studentaskúla og HF-skeiði tey seinastu 7 árini.

B) Petur Steingrund, 37 ár, fiskifrøðingur á Fiskirannsóknarstovuni.

Petur bleiv studentur í 1984 og las 5 ár á Bergens Universitet, har hann tók prógv í 1993. Aftaná tvey ár sum studentaskúlalærari í evnafrøði og lívfrøði á Kambsdali fekk hann starv á Fiskirannsóknarstovuni.

C) Louisa A. Fjallsbak, 28 ár, fyrisitingarskrivari hjá Statoil í upstream-deildini.

Louisa bleiv studentur í 1992. Las fyrst eitt ár á Fróðskaparsetrinum BHM, t.v.s. búskap, handil og mál og helt áfram í Aberdeen á Robert Gordon University í 3 ár til Bachelor of honours prógv. Hon bleiv liðug í 1997 og hevur arbeitt hjá Shell og Atlanticon, men arbeiðir nú í fyrisitingini hjá Statoil.

D) Áki Johansen, 33 ár, virkisráðgevi á TK-stovuni.

Áki bleiv studentur í 1989. Hann las 6 ár á tveimum universitetum í Mexico og tók MA í International Marketing á Universidad Anáhuac, Mexico City í 1999. Hevur síðani januar 2000 arbeitt á KT-stovuni sum virkisráðgevi.

P/F ALMA *Maskinverkstaður & Smiðja*

Erlau kavaketur
Nú er tíð at kanna um maskinan er klár til kavarudding.

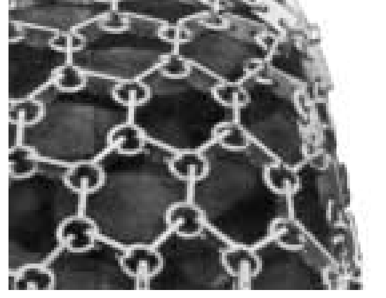

Erlau AG

Erlau AG umboðið í Føroyum

P/F ALMA
á Hjalla 15
P.O. Box 1338
FO-110 Tórshavn
Tel. 315 890
Fax 313 500
E-mail: alma@alma.fo
www.alma.fo

CAT MaK GROVE worldwide Atlas Copco Munters BUCHER